Interreg
Cofinanțat de UNIUNEA EUROPEANĂ
România – Bulgaria

Proiectul "Inițiativă transfrontalieră pentru formarea și implicarea comunităților religioase" este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională, în cadrul Programului Interreg VI-A România–Bulgaria.

DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE ȘI EVALUAREA PROPUNERILOR DE PROIECT

Proceduri de aplicare

Depunerea cererilor pentru finanțare în cadrul programelor Uniunii Europene se realizează prin proceduri de complexitate diferită, care pot fi într-o singură etapă, în două etape sau în mai multe etape. Alegerea abordării specifice depinde de caracteristicile programului, de amploarea și complexitatea acțiunilor eligibile, de numărul așteptat de solicitanți, precum și de dimensiunea bugetului disponibil.

Procesul de aplicare pentru finanțare din fonduri ale UE poate fi, așadar, într-o singură etapă, în două etape sau în mai multe etape. Alegerea procedurii este legată de natura programului, de gradul de complexitate al activităților eligibile, de numărul estimat de propuneri, precum și de buget.

În procedurile într-o singură etapă, solicitanții depun o propunere completă de proiect până la termenul stabilit, iar documentele sunt evaluate direct.

Procedurile în două etape includ o fază inițială care presupune depunerea unei schițe de proiect sau a unui rezumat (concept note). Numai solicitanții ale căror concepte sunt aprobate sunt invitați în a doua etapă să elaboreze și să depună o propunere completă de proiect.

Procedurile în mai multe etape se caracterizează printr-un grad mai ridicat de complexitate și pot include faze suplimentare, anterioare sau ulterioare aplicării principale. Astfel de faze pot cuprinde un studiu de prefezabilitate, o exprimare a interesului, testarea conceptului, validarea pieței și altele. Acest tip de procedură este utilizat frecvent în intervenții de amploare, inovatoare sau transnaționale, care necesită un nivel ridicat de coordonare, parteneriat și alocare de resurse.

Indiferent de configurație, toate procedurile de aplicare impun o pregătire riguroasă, o înțelegere aprofundată a ghidului solicitantului și respectarea criteriilor formale și de fond ale apelului. Participarea reușită presupune, de asemenea, planificarea strategică a etapelor de dezvoltare, o bună cooperare cu partenerii, o distribuire realistă a timpului pentru sarcini și o implicare adecvată a resurselor umane și organizaționale.

Caracterul competitiv al finanțărilor europene trebuie luat în considerare: un număr semnificativ de propuneri sunt respinse din cauza neîndeplinirii integrale a cerințelor formale sau de calitate ale apelului. Succesul depinde nu numai de corectitudinea administrativă, ci și de capacitatea proiectului de a răspunde priorităților programului, de a prezenta o logică de intervenție bine argumentată și de a demonstra un impact durabil.

Înregistrare și cerințe administrative

Solicitanții își depun propunerile de proiect prin sisteme electronice administrate la nivel european sau național. Cea mai utilizată platformă pentru programele gestionate direct de Comisia Europeană este *Funding & Tenders Portal*, care presupune crearea unui profil de utilizator prin EU Login și înregistrarea entității juridice în *Participant Register*. Acest proces generează un cod unic de identificare a participantului (PIC) din nouă cifre, folosit în comunicare și raportare pe parcursul implementării proiectului.

Pentru programele gestionate în parteneriat cu autoritățile naționale (de exemplu, în Bulgaria prin Sistemul de Management și Monitorizare a Fondurilor UE – ISUN), procedurile de înregistrare și depunere urmează regulile și parametrii tehnici definiți de autoritatea de management.

Programele de cooperare teritorială (de ex. Interreg) utilizează propriile portaluri și reguli pentru înregistrare și interacțiune.

Solicitanții trebuie să se asigure că dețin o formă juridică valabilă, practici contabile corespunzătoare, o capacitate administrativă și financiară suficientă și, acolo unde este necesar, structuri partenere care îndeplinesc criteriile de eligibilitate.

Pregătirea propunerii de proiect

Procesul de pregătire include mai multe etape succesive:
• identificarea unui apel adecvat, utilizând cuvinte-cheie, filtre tematice și criterii de eligibilitate;

• evaluarea capacității de implementare a ideii de proiect, prin instrumente de autoevaluare sau consultarea experților;

• analizarea proiectelor deja finanțate pentru identificarea bunelor practici, a golurilor și a oportunităților de dezvoltare ulterioară;

• construirea de parteneriate – acolo unde este aplicabil și solicitat de apel – prin platforme de căutare de parteneri sau rețele interne;

• înregistrarea și crearea unui profil în sistemul electronic relevant;

• pregătirea și depunerea formularelor și a documentelor suport, în conformitate cu cerințele tehnice și de conținut.

O propunere de proiect reușită trebuie să prezinte obiective clar definite, un pachet de activități structurat logic, indicatori măsurabili, un grafic de implementare adecvat și un buget bine justificat. Respectarea limitelor de cuvinte sau caractere din formulare este esențială.

Procesul de evaluare

Evaluarea propunerilor de proiect este realizată de experți independenți externi, în conformitate cu metodologia descrisă în ghidul solicitantului. De regulă, evaluarea parcurge următoarele etape:

- **Verificare administrativă** – examinarea respectării cerințelor procedurale, prezența tuturor documentelor obligatorii, valabilitatea semnăturilor, conformitatea cu formatul și termenele de depunere.
- **Verificarea eligibilității** – analizarea statutului juridic al solicitantului și partenerilor, capacitatea lor legală și financiară, experiența relevantă și, după caz, existența licențelor, certificatelor și a altor documente justificative.
- **Evaluare tehnică și financiară** – analiză de fond, care include următoarele criterii principale:
    1. *Relevanță și justificare* – gradul în care obiectivele proiectului sunt aliniate la prioritățile programului, precum și soliditatea logicii de intervenție.
    2. *Structura activităților și implementare* – fezabilitatea activităților, coerența lor logică și impactul preconizat.
    3. *Durabilitate și impact* – contribuția proiectului la dezvoltarea grupurilor-țintă și a comunităților la nivel local, regional sau național.
    4. *Plan de comunicare și diseminare* – potențialul de răspândire și replicare a rezultatelor.
    5. *Eficiență financiară* – coerența dintre costurile propuse și activitățile planificate, inclusiv adecvarea, lipsa suprapunerilor și realismul bugetului.

Comitetul de evaluare are dreptul de a solicita informații sau documente suplimentare de la solicitanți. Nerespectarea termenelor pentru furnizarea acestora poate influența negativ punctajul final. În cazurile în care se constată neconcordanțe tehnice sau bugetare, pot fi propuse corecții ale bugetului sau activităților.

După finalizarea procesului de evaluare, autoritatea de management întocmește o decizie motivată de finanțare, urmată de semnarea unui contract/acord cu solicitanții aprobați. Acest document conține condiții detaliate pentru implementare, monitorizare și raportare și este însoțit de anexe standard, parte integrantă din documentația apelului.

Greșeli frecvente

În procesul de aplicare apar câteva greșeli recurente, care pot reduce semnificativ șansele de succes, printre care:

• *Omisuni administrative* – utilizarea unui formular greșit, lipsa unor documente, nerespectarea termenelor-limită, absența semnăturii electronice (acolo unde este cerută);

• *Neeligibilitate* – neconcordanța solicitanților cu cerințele legale și organizaționale; lipsa experienței relevante; includerea unor activități neeligibile;

• *Slăbiciuni de conținut* – justificare insuficientă a obiectivelor, logică de intervenție neclară, indicatori incoerenți, buget nerealist sau metodologie deficitară.

‘